

Huilen dieren ook zoals mensen dat doen

Heel vaak stellen kinderen die vraag aan mij. Meestal, of eigenlijk altijd, moet ik het antwoord op die vraag een beetje omzeilen met de opmerking dat een dier wel degelijk verdriet kan hebben. Maar een dier wat plotseling in tranen uitbarst, heb ik nog nooit gezien. Soms zie ik op de televisie een programma over mensen die elkaar na twintig jaar weer in liefde ontmoeten. Natuurlijk wordt zo'n verhaal wat aangedikt om het aantrekkelijk te maken, maar ondanks dat rollen ook bij mij de tranen over de wangen, als twee geliefden elkaar weer ontmoeten.

In de diergeneeskunde heb ik vaak moeder schapen op de operatie tafel vastgebonden met riemen en kettingen, omdat de geboorte van haar jong niet op een normale wijze kon plaatsvinden. De reden was meestal dat er een te groot lam in de van nature "eeuwenoude uitgang" lag en niet zonder nadelige gevolgen voor moeder en kind "geboren" kon worden. Wij als wetenschappers op dat gebied voelden dan de plicht om de moeder via een moderne manier te verlossen van haar kind. Dat was dan de verlossende snede in de buik van de moeder. Dezelfde snede waardoor de Romeinse keizer Caesar, al twijfelen deskundigen daar nog steeds over, ooit het levenslicht aanschouwde.

Ik heb heel vaak een traan zien vloeien uit het oog van een moeder dier als ze vastgebonden lag op de operatie tafel. Als narcotiseur sta je uiteraard dicht bij het hoofd van het dier en zie je alle gezichts uitdrukkingen van het op dat moment, machteloos, dier. Ik heb vaak gedacht ... is die traan nou van de pijn of van emotie rondom het dier of de onnatuurlijke houding op de operatietafel. Hoe dan ook ... ik zie echte tranen uit de ogen van het dier vloeien!

Veel mensen vertellen mij dan dat zo'n dier opgewonden is en zeer gestrest, de ontlasting en urine loost en de tranen van paniek in de ogen krijgt. Ik ga met al die beweringen ten dele in zee, maar ben ervan overtuigd dat een dier zeker wel verdriet kent en dat ook kan laten zien aan zijn of haar omgeving!

Ook mijn twee kinderen zijn per keizerssnede verlost uit hun veilige maar op een gegeven moment "benarde" positie. Gelukkig voor hen was er ook nog een andere uitweg! Ook toen stond ik met tranen in mijn ogen op het moment dat ze ter wereld kwamen. Een mens heeft op een of andere manier het "gevoel" ontwikkelt. Met dat gevoel bedoel ik niet het tastbare gevoel, maar het medelevens gevoel in de andere mens. En dat gevoel ontbreekt nog bij de meeste diersoorten.

Je kunt een hond straffen voor een overtreding, hij kruipt daarna in zijn schulp, weet dat hetgeen hij gedaan heeft niet in goede aarde is gevallen bij zijn baas, maar doet mogelijk

hetzelfde weer wanneer hij de volledige vrijheid krijgt. Ik heb een diep respect voor honden, maar heb ook begrip voor hun jacht instinct. En dat kunnen wij niet uit hun diepgewortelde genen verwijderen.

Een beeld wat mij altijd zal blijven achtervolgen, was hetgeen ik ooit zag in een slachthuis voor dieren. Ik moest de baarmoeders halen van de geslachte dieren. Wij moeten onze dierenartsen goed opleiden en hebben daarvoor "levensecht" materiaal nodig. Om een perfecte hechting te kunnen zetten op een baarmoeder van een levend paard, moet je wel ervaring hebben. Wij bootsen dat tot in het perfecte na, maar wel op dood materiaal. De in Nederland afgestudeerde dierenartsen staan zeer hoog aangeschreven in de rest van onze wereld. Mede dank door de baarmoeders in mijn mandje.

Ik loop met mijn baarmoeder mandje door de paarden stal van een slachthuis. Er staan vandaag meer dan twintig dieren op een rij. Allemaal klaar voor de slacht, zoals wij mensen dat noemen. De meeste dieren staan met een gebogen hoofd naar de vloer te staren. Vele dieren zijn duidelijk levensmoe en zijn vel over been. Voor menselijke consumptie zijn ze ongeschikt verklaard. Ik kan het niet nalaten om een paar dieren te liefkozen. Ik weet dat ze binnen een half uur aan de rails hangen in de slachterij en ik hun baarmoeder meeneem voor onderwijs. Terwijl ik vele hoofden van de paarden heb gestreeld en alle dieren in mijn hart heb gewaardeerd voor hetgeen ze voor de mens hebben gedaan, zie ik dat een aantal dieren duidelijk en zichtbaar huilen. De tranen vloeiden via hun wangen op de betonnen vloer. Ze wisten wel degelijk wat hun stond te wachten. Ik weet uit ervaring dat een paard geuren heel goed herkent. Deze laatste geuren waren onbekend en onheil voorspellend!

Ik weet ook niet waar we in ons land met de "overtollige" paarden naar toe moeten. Voor nagenoeg alle dieren is het slachthuis het eindstation. Ik was ooit eens op een grote slagerij waar enkele duizenden varkens in slechts luttele uren werden geslacht. Toen ik de man, die na de stroomstoot op het dier, een feilloze steek of Caesarea maakte, vroeg of hij wel eens tranen zag bij een dier, vertelde hij me: "Ik heb geen tijd om daarop te letten".

Een dier kan wel degelijk een traan laten vloeien, meestal veroorzaakt door paniek, pijn of emotie. Olifanten huilen ook bij een gestorven soortgenoot en ik heb in Afrika jakhalzen zien huilen en janken bij een gestorven soortgenoot. Maar na het uitten van

hun jammerlijke kreten stortten ze zich massaal op hun dode makker en verscheurden en verorberden ze hun vroegere maatje.

Echte en spontane tranen zijn tot op heden alleen maar voorbehouden aan de mens, omdat die onderling het instinct hebben laten vallen en het gevoel hebben laten prefilieren!

SKUKUZA